На данашњи дан 1916. године српске јединице су, након победе код Кајмакчалана, ослободиле Битољ од Бугара, што је био први комад отаџбине ослобођен у Првом светском рату.

На Солунски фронт, чија је дужина била неколико стотина километара српска војска је пребачена на пролеће 1916. године, после опоравка на Крфу након Албанске голготе. Већ 1916. српска војска је освојила Кајмакчалан на планини Ница после огромних жртава и борбе прса у прса са Бугарима.

Заузимање Кајмакчалана олакшано је српској 1. армији и француским снагама да продуже операције, па је у новембру је освојен појас око Битоља, укључујући, и сам Битољ 19. новембра 1916, што је за српску војску имало значај ослобођења првог комада отаџбине.

1600 - Рођен је енглески краљ Чарлс I Стјуарт, чија је ауторитарна владавина изазвала револуцију и укидање монархије. Под притиском парламента, 1628. издао је "Петицију о правима" којом је гарантовао права парламента и личне слободе грађана. Обавезу је убрзо погазио и 11 година је владао самовољно, али је 1640. морао да сазове парламент који је ограничио његова права.

1711. - Рођен је руски научник и писац Михаил Васиљевич Ломоносов, творац физичке хемије, члан Руске академије, енциклопедиста светског гласа. Студирао је у Русији, Немачкој и Холандији. Његово образовање и научна делатност били су разнолики: од класичних језика, до астрономије и технике. Формулисао је закон одржања материје, објаснио појаве сагоревања, створио научну теорију о светлости, објаснио порекло поларне светлости. Знатно је реформисао руску науку и ударио темеље научне терминологије руског књижевног језика. Написао је прву граматику руског језика, драмска дела "Тамира и Селим" и "Демофонт".

1805 - Рођен је француски дипломата Фердинанд де Лесепс, који је од 1859. до 1869. руководио градњом Суецког канала. Започео је и градњу Панамског канала 1881. али је после банкротства Друштва за изградњу Канала избила велика афера. Истрагом је утврђено да је Друштво подмитило многе француске министре и посланике и све велике француске листове, што је приморало чак и потоњег француског председника владе Жоржа Клемансоа да се привремено повуче из политичког живота. Панамски канал довршиле су САД тек 1914. уз огромне трошкове и невероватне људске жртве (тропска клима погодовала је болестима од којих су радници масовно умирали).

1809 - У бици код Окане 30.000 француских војника поразило је 50.000 Шпанаца, после чега је Француска освојила целу Андалузију изузев лучког града Кадиса. Француска војска је у склопу Наполеонових освајања широм Европе, запосела и Шпанију, али је тамо избио велики устанак.

1828 - Умро је аустријски композитор Франц Петер Шуберт, један од најизразитијих представника романтизма. Музички га је образовао отац који га је подучавао свирању виолине. Касније је учио певање, хармонику и оргуље. Живео је свега 31 годину а створио је чак 998 музичких дела. Дела: циклуси соло песама "Лепа млинарица", "Зимско путовање", "Лабудова песма", сценска музика за "Розамунду", симфоније "Седма у ц-молу", "Осма у х-молу" (тзв. недовршена), клавирске композиције "Музички тренуци", "Импромптија", опера "Алфонсо и Естрела", оперете, камерна музика, мисе, композиције за мушке хорове.

1831 - Рођен је председник САД Џејмс Ејбрам Гарфилд, који је постао шеф државе у марту 1881. али је тешко рањен у атентату у јулу 1881. и умро је два месеца потом.

1888 - Рођен је кубански велемајстор Хосе Раул Капабланка и Граупера, светски првак у

шаху од 1921. до 1927. Изгубио је само једну партију у раздобљу од 1914. до 1924, по чему је јединствен у историји шаха. Титулу је освојио победивши у мечу немачког велемајстора Емануела Ласкера са 4:0, уз десет ремија, а изгубио је од руског велемајстора Александра Аљехина, који га је победио са 6:3, уз 25 ремија. Дела: "Основи шаха", "Моја шаховска каријера".

1917 - Рођена је индијска државница Индира Ганди, председник владе од 1966. до 1975. и од 1980. до 1984. кад су је убили Сики-терористи. Политички узори били су јој отац Џавахарлал Нехру и творац индијске независности Махатма Ганди. Постала је 1955. члан Извршног комитета Конгресне странке, а 1959. председник владајуће странке.

1918 - Уз подршку западних земаља и белих чехословачких добровољаца, у акцији против бољшевичких власти, царски адмирал Александар Колчак извео је преврат у Омску, и успоставио је војну управу у Сибиру, на Уралу и на Далеком истоку и прогласио се "врховним главаром руске државе". Био је то почетак похода сила Антанте против совјетске власти успостављене Октобарском револуцијом. Колчак је 1919. заробљен и стрељан у Иркутску у Сибиру.

1922 - Рођен је Рајко Митић, прослављени српски фудбалер. Спортску каријеру започео је 1938. у БСК-у, наставио је током рата, да би када је основана Црвена Звезда 1945. постао њен први капитен. Као капитен Митић је са Звездом освојио пет титула првака Југославије, а Куп Југославије четири пута. За репрезентацију је наступио у 59 наврата. Од 1967. до 1970. био је селектор репрезентације тадашње Југославије.

1942 - Совјетске трупе су у Другом светском рату извеле снажан контраудар у Стаљинграду и окружиле Шесту и Четврту оклопну немачку армију, које су капитулирале почетком 1943. што је означило прекретницу у рату.

1946 - У Паризу је отворена прва конференција УНЕСКО (специјализована агенција УН за образовање, науку и културу).

1969 - Појавили су се први извештаји о ратном злочину америчке војске у марту 1968. у селу Ми Лај над вијетнамским цивилима.

1969 - Модул америчког васионског брода "Аполо 12" са астронаутима Чарлсом Конрадом и Аленом Бином спустио се на Месец, што је била друга летелица са људском посадом на тлу Земљиног сателита.

1977 - Председник Египта Анвар ел Садат је као први арапски лидер допутовао у Јерусалим, где је с председником владе Израела Менахемом Бегином преговарао о окончању ратног стања између две земље. Претходно су њих двојица, уз посредовање председника САД Џимија Картера, склопила у Кемп Дејвиду споразум о сепаратном миру и етапном повлачењу Израелаца са Синаја.

1984 - У Мексико Ситију је у експлозији гаса и пожару погинуло више од 550 људи, а повређено више од 4.200.

1990 - Потписивањем споразума о конвенционалним снагама у Европи и о уништавању дела наоружања, лидери НАТО и Варшавског пакта објавили су да је окончан хладни рат двају војних блокова.

1995 - Исламски терориста-самоубица улетео је камионом са експлозивом у египатску амбасаду у Исламабаду, усмртивши 16 људи.

1996 - Током историјског, првог сусрета у Ватикану папе Јована Павла II и председника Кубе Фидела Кастра, поглавар римокатоличке цркве прихватио је позив да посети то карипско острво.

1998 - Сведочењем независног тужиоца Кенета Стара, који је оптужио председника САД Била Клинтона за кривоклетство и ометање правде, формално је започет поступак импичмента против шефа државе, трећи у америчкој историји.

2000 - Председник САД Бил Клинтон окончао је тродневну посету Вијетнаму, прву једног шефа америчке државе од окончања Вијетнамског рата четврт века раније.

2002 - Танкер "Престиж", који је превозио око 77.000 тона нафте, преломио се и потонуо 270 километара од северозападне обале Шпаније, изазвавши еколошку катастрофу дуж 200 километара обале.

2002 - У сукобима муслимана и хришћана на северу Нигерије изазваним негодовањем муслимана због организације избора за мис света у тој афричкој земљи, убијено је више од 200 људи. Екстремисте међу муслиманима је додатно разјарила порука једног локалног листа противницима спектакла да ни пророк Мухамед "не би имао ништа против избора лепотица, те да би се можда и оженио неком од њих". Приредба је затим премештена у Лондон.

2004 - Умро је британски научник Џон Вејн, који је 1982. године добио Нобелову награду за медицину за рад на откривању начина деловања аспирина.

2007 - Умрла је Елен Милен-Прајс, аустријски мачевалац троструки првак света. У Лос Анђелесу 1932. освојила је прву златну олимпијску медаљу у мачевању. Рођена у Берлину, Милер се 1930. преселила у Беч, где је радила у престижном бечком Бургтеатру. На Летњим олимпијским играма 1936. у Берлину освојила је бронзани трофеј а 1948. у Лондону поново је изборила треће место. Три пута је била првакиња света - 1947, 1949, и 1950.

2007 - Умрла је Магда Сабо, мађарска књижевница. Превођена је на мноштво језика, међу којима су немачки, енглески и француски. Објављивање њених дела било је онемогућено од 1949. у време стаљинизма, када је и остала без посла, до 1958. када је публикован њен роман "Фреска". Добитница је низа признања, попут награде "Кошут", најпрестижније у Мађарској, или "Фемина" за роман "Врата" 2003. угледне француске књижевне награде.

2008 - Умро је Џон Мајкл Хејс, амерички филмски сценариста. Био је номинован за Оскара за филмове "Прозор у двориште" Алфреда Хичкока и за "Градић Пејтон". Хејс је са Хичкоком сарађивао и у филмовима "Дрш'те лопова", "Невоље с Харијем" и "Човек који је сувише знао".

- Данас је Дан Српске академије наука и уметности. САНУ је тај датум почела да обележава као свој Дан од 2006. године.

2014. Трагично је преминуо публициста, новинар и дугогодишњи сарадник Нове српске политичке мисли Добрица Гајић.

(РТ Војводине-НСПМЈ)